

Raadsconsultatie Nota verbonden partijen

Smahan Aïtelberd

14 januari 2025

DORDRECHT

Agenda

Hoe ziet deze raadsconsultatie er uit?

- Wat is er gewijzigd ten opzichte van de huidige nota in hoofdlijnen
- Uitgangspunt
- Rol van de raad
- Stroomschema, hoe loopt het in de P&C cyclus
- Opties van sturing en eventuele overige mogelijkheden
- Concrete vragen aan de raad
- Vervolgproces 2025

Wat is er gewijzigd t.o.v. huidige nota vp?

- **Verwerken van de Nieuwe WGR:**

[Gewijzigde Wet gemeenschappelijke regeling RIB d.d. 29 november 2022](#)

1. Versterking van de positie van gemeenteraden:

1. Recht op het uiten van zienswijzen bij de vorming van gemeenschappelijke regelingen (GR).
2. Verplichting voor GR om aan te geven welke besluiten vatbaar zijn voor zienswijzen.
3. Mogelijkheid om een gemeenschappelijke raadsadviescommissie te vormen, inclusief vergoeding.
4. Afspraken over burgerparticipatie.

2. Aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden:

1. Recht op onderzoek en enquête.
2. Verduidelijking van onderzoeksmogelijkheden voor lokale rekenkamers.

3. Verbetering van de positie van gemeenteraden bij het functioneren van de regeling:

1. Afspraken over evaluatie, uittreding en aanpassing van de begrotingscyclus.

Wat is er gewijzigd t.o.v. huidige nota vp?

Hoofdstuk 2:

- 1. Oprichting en Deelname:** Bij het oprichten van een nieuwe verbonden partij moeten afspraken over beëindiging in de statuten worden vastgelegd.
- 2. Inzicht en Controle:** Het college moet bij het aangaan, beëindigen of wijzigen van relaties met verbonden partijen de raad inzicht geven en dit vastleggen in het dossier. Zie concept nota 2025 H. 2.1 “Betrekken van de raad”.
- 3. Functiescheiding:** Om duidelijke functiescheiding te waarborgen, heeft de gemeente een eigenarenrol in het DB en een opdrachtgevende rol in het AB. Bij nieuwe verbonden partijen met hoge risico's moet dit statutair worden geregeld om functiescheiding te borgen

Wat is er gewijzigd t.o.v. huidige nota vp

Hoofdstuk 3 “mogelijke opties van sturing”

- 1. Sturingskader:** Bij het sturen op verbonden partijen moeten twee kernvragen worden beantwoord: bestuurlijk belang (invloed van de gemeente) en financieel belang (kosten). De raad beslist over de sturingskaders.
- 2. Sturings-informatiemomenten:** Verbonden partijen organiseren bijeenkomsten voor de raad en het college om te informeren en uitgangspunten te verzamelen. Gemeenteraden kunnen een regionale raadsadviescommissie instellen.
- 3. Wijze van sturing:** Bij privaatrechtelijke samenwerking is sturing mogelijk op vaste momenten en naar rato van eigendom. Bij beperkt belang heeft de gemeente weinig zeggenschap, maar samenwerking via de aandeelhouderscommissie is mogelijk.
- 4. Schematische weergave:** De analyse van verbonden partijen is aangepast zonder kleurcodes om verkeerde indrukken te vermijden.
- 5. Sturingsinstrumenten:** Er zijn drie mogelijkheden: passief, actief en maatwerk. Het passende sturingsarrangement wordt jaarlijks bepaald en opgenomen in de begroting. De raad kan tijdens de raadsbehandeling accenten leggen op de sturing.

Vragen?

Uitgangspunt

We willen kiezen voor een toegankelijker stuk waar de mogelijkheid bestaat voor maatwerk en het actief ingaan op de actuele ontwikkelingen.

Rol van de raad

De gemeenteraad heeft binnen de gemeente een kaderstellende en controlerende taak met betrekking tot de verbonden partij

Kaderstellend

Zij stelt de bestuurlijke kaders vast doormiddel van de gemeentelijke begroting.

Controlerend

De gemeenteraad controleert of de verbonden partij de afgesproken taak binnen de gestelde kaders uitvoert én of het college dit goed bewaakt en waar nodig bijstuurt.

Rol van de raad

In de nieuwe Nota verbonden partijen 2025 (concept) de bevoegdheden en andere bevoegdheden in de P&C cyclus formeel vast te leggen

Formele bevoegdheden

- Toetreding, wijziging, uittreding of opheffing GR
 - *Vaststellen regeling; inclusief verplichte onderdelen over inlichtingen en verantwoording*
- Aanwijzen leden AB
 - *Indien in GR geregeld*
- Zienswijze op ontwerp begroting
- Jaarrekening ter kennisname

Mandaat of delegatie

Mandaat

De gemeente kan dan bevoegdheden overdragen aan de verbonden partij

Delegatie

De gemeente kan dan bevoegdheden opdragen aan de verbonden partij

- GR Sociaal gemandateerd & gedelegeerd
- VRZHZ gedelegeerd
- GR OZHZ gemandateerd
- GR DG&J gemandateerd & gedelegeerd

Vragen?

Stroomschema

STROOMSCHEMA 2025												
Tot standkoming stukken verbonden partij (VP)	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Gemeenschappelijke regeling Sociaal Proces P&C cyclus gemeente Dordrecht Zienswijze VP Gemeente Dordrecht	Jaarstukken (CONCEPT JR) 2024 BURAP 2025	Programma begroting (CONCEPT PBG) 2026					Vaststellen Alg. bestuur CONCEPT PGB 2026 CONCEPT JR 2024 BURAP 2025			Uitgangspuntennotitie (UGP) 2027 (ambtelijk gedeeld) en Najaarsbrief 2025 (TKN raad)		
	UGP 2026 --> PPN 2026 CONCEPT JR 2024 --> JR 2024 Dort CONCEPT PBG 2026 --> PPN 2026 Dordt						DEFINITIEVE PGB 2026 --> PBG 2026 Dordt DEFINITIEVE BURAP 2025--> BURAP 2025 Dordt				Vasstellen raad PBG 2026 Dordt BURAP 2025 Dordt	
			Zienswijze VP CONCEPT JR 2024 CONCEPT PGB 2026 BURAP 2025		Vaststellen zienswijze VP CONCEPT PGB 2026 CONCEPT JR 2024		Vastellen raad PPN 2026 Dordt JR 2024 Dordt					
Verwerking en besluitvorming gemeente Dordrecht (Dordt)	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Proces P&C cyclus gemeente Dordrecht Zienswijze VP Gemeente Dordrecht	Jaarstukken (CONCEPT JR) 2024 Programma begroting (CONCEPT PGB) 2026 BURAP 2025						Vaststellen Alg. bestuur CONCEPT PGB 2026 CONCEPT JR 2024 BURAP 2025			Uitgangspuntennotitie (UGP) 2027 (ambtelijk gedeeld)		
	UGP 2026 --> PPN 2026 CONCEPT JR 2024 --> JR 2024 Dordt CONCEPT PBG 2026 --> PPN 2026 Dordt						DEFINITIEVE PGB 2026 --> PBG 2026 Dordt DEFINITIEVE BURAP 2025 --> BURAP 2025 Dordt				Vasstellen raad PBG 2026 Dordt BURAP 2025 Dordt	
			Zienswijze VP CONCEPT JR 2024 CONCEPT PGB 2026 BURAP 2025		Vaststellen zienswijze VP CONCEPT PGB 2026 CONCEPT JR 2024		Vastellen raad PPN 2026 Dordt JR 2024 Dordt					

Gemeente Dordrecht werkt in 2024 samen in totaal 16 verbonden partijen in de regio.

Stroomschema

STROOMSCHEMA 2025												
Tot standkoming stukken verbonden partij (VP)	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid Proces P&C cyclus gemeente Dordrecht Zienswijze VP Gemeente Dordrecht	Jaarstukken (CONCEPT JR) 2024 Programma begroting (CONCEPT PGB) 2026						Vaststellen Alg. bestuur CONCEPT PGB 2026 CONCEPT JR 2024					
	CONCEPT JR 2024 --> JR 2024 Dordt CONCEPT PBG 2026 --> PPN 2026 Dordt						DEFINITIEVE PGB 2026 --> PBG 2026 Dordt				Vasstellen raad PBG 2026 Dordt BURAP 2025 Dordt	
				Zienswijze VP CONCEPT JR 2024 CONCEPT PGB 2026		Vastellen zienswijze VP CONCEPT JR 2024 CONCEPT PGB 2026	Vastellen raad PPN 2026 Dordt JR 2024 Dordt					
Verwerking en besluitvorming gemeente Dordrecht (Dordt)	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid Proces P&C cyclus gemeente Dordrecht Zienswijze VP Gemeente Dordrecht	Jaarstukken (CONCEPT JR) 2024 Programma begroting (CONCEPT PGB) 2026						Vaststellen Alg. bestuur CONCEPT PGB 2026 CONCEPT JR 2024			Kaderbrief (KB) 2027		
	KB 2026 --> PPN 2026 Dordt CONCEPT JR 2024 --> JR 2024 Dordt CONCEPT PBG 2026 --> PPN 2026 Dordt						DEFINITIEVE PGB 2026 --> PBG 2026 Dordt				Vasstellen raad PBG 2026 Dordt BURAP 2025 Dordt	
			Zienswijze VP CONCEPT JR 2024 CONCEPT PGB 2026			Vaststellen zienswijze VP CONCEPT JR 2024 CONCEPT PGB 2026	Vastellen raad PPN 2026 Dordt JR 2024 Dordt					

Gemeente Dordrecht werkt in 2024 samen in totaal 16 verbonden partijen in de regio.

Vragen?

Opties van sturing

In de nieuwe Nota verbonden partijen 2025 (concept) staat in hoofdstuk 3 een aantal opties voor sturing op Verbonden Partijen:

- Sturing bij oprichting of toetreding
- Sturing bij benoeming van gedelegeerden
- Sturing bij reguliere sturingsmomenten
- Sturing via eigen planning en control cyclus
- Sturing via gedelegeerden
- Overige sturings- en informatiemomenten*

* Disclaimer

Deze zijn niet verplicht om voor álle gemeenschappelijke regelingen vast te leggen. Het is aan de raad de keus om per gemeenschappelijke regeling een afweging te maken.

Mogelijke overige opties sturing

Naast de opties van sturing die in de nieuwe concept nota 2025 zijn opgenomen zijn er nog mogelijke andere opties die opgenomen kunnen worden.

- Sturing op beleidscyclus
- Regionale raadsadviescommissie
- Periodieke evaluatie
- Burgerparticipatie
- Informatieplicht

Sturing op beleidscyclus

Wat?

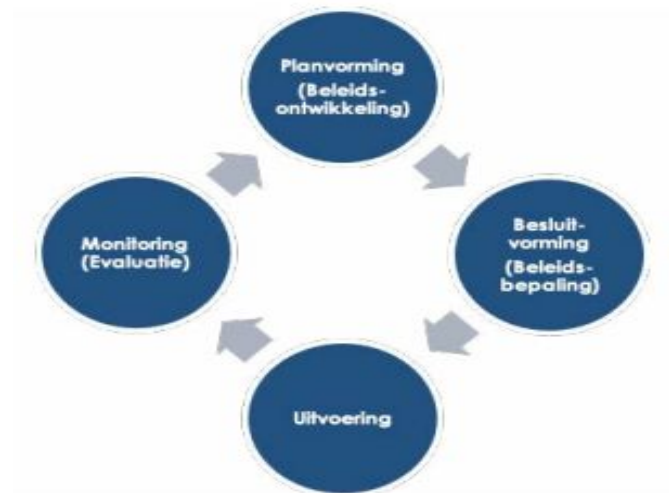
Sturing op de beleidscyclus (kadernota/perspectiefnota)

Hoe?

Zienswijze op nieuwe verordeningen of kaderstellende plannen of wijzigingen in die besluiten die worden voorbereid. Nieuw is dat het nu een verplichting is hieromtrent een afweging te maken in de gemeenschappelijke regeling.

Wanneer?

1. Bij vaststellen van de gemeenschappelijke regeling
2. Bij afweging/evaluatie verbonden partij

Regionale raadsadviescommissie

De raad beslist in hoeverre en in welke mate ze hier gebruik van wil maken.

1. Doel van de *raadsadviescommissie is om raden met elkaar te laten overleggen, bijvoorbeeld over gezamenlijke zienswijzen. Zo zijn ze vroegtijdig betrokken bij politieke besluitvorming om zodoende het besluitvormingsproces van de beleidscyclus te kunnen beïnvloeden;
2. Besluitvorming en sturing blijft bij de individuele raden liggen;
3. Mogelijkheid tot het geven van advies aan het Algemeen bestuur;
4. De raadsadviescommissie kan een voorbereidende rol hebben in de beleidscyclus;
5. De raadsadviescommissie kan formeel dus niet voor meer dan één samenwerkingsverband werken; *(WGR gaat uit van een commissie ingesteld bij één GR maar is er niet op tegen)*
6. Op basis oproep/verzoek van enkel of meerdere raden (incidenteel).

*Verzoek DG&J

Bron: VNG Handreiking: Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen?

Periodieke evaluatie

Wanneer?

Vastleggen afspraken (wel/niet) periodieke evaluatie in nota verbonden partijen.

Wat?

Kan een beperkte evaluatie van de regeling zelf zijn, maar natuurlijk ook een meer omvattende evaluatie naar het functioneren van de samenwerking en het samenwerkingsverband.

Wie?

Met de colleges en raden die kennis over de gang van zaken bezitten, terwijl het uiteindelijke rapport en advies dan direct aan het begin van de nieuwe raads- en collegeperiode betrokken kunnen worden bij eventuele nieuwe beleidskeuzes.

Burgerparticipatie

Burgerparticipatie, afspraken omtrent de wijze waarop ingezetenen én belanghebbenden betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

- Afstemmen voor welke specifieke besluiten dit geldt.

Informatieplicht

Actieve (structurele) informatieplicht:

1. Het moment van informatievoorziening;
2. De wijze van informatievoorziening;
3. Het onderwerp van informatievoorziening.

In hoofdlijnen naar inzicht in de te maken keuzes:

4. Welke beleidswijzigingen worden voorbereid en wat zijn de politieke keuzes daarbij
 5. Hoe zijn beleidskeuzes die het afgelopen jaar zijn gemaakt uitgevoerd, en ligt dit op schema;
 6. Bij afwijkingen van de afgesproken beleidslijnen moet direct en actief geïnformeerd worden waarom er een afwijking plaatsvindt en wat hieraan gedaan kan worden om bij te sturen.
- Incidentele informatieplicht. Dit kan zijn aan de hand van een onverwacht voorval, waarbij het samenwerkingsverband of het college de raad actief informeert.
 - De raadsleden kunnen ook zelf om inlichtingen vragen, dat recht hebben zij wettelijk

Vragen?

Concrete vragen aan de raad

- Steunt u het uitgangspunt de nieuwe Nota verbonden partijen 2025 (concept) meer toegankelijk in te steken?
- Welke mogelijke overige opties van sturing wilt u nader opnemen in de concept nota verbonden partijen 2025 en wilt u deze verplicht stellen of (flexibel) per gemeenschappelijke regeling?
- Wilt u de mogelijkheid om een raadsadviescommissie in te stellen of deze verplichten in de nieuwe Nota verbonden partijen 2025 (concept)?

Vervolgproces 2025

- Uitkomst raadsconsultatie wordt verwerkt in de nieuwe Nota verbonden partijen (concept)
- Concept nota verbonden partijen wordt aan de portefeuillehouder oordeelsvormend aangeboden ter bespreking
- Vaststellen nieuwe Nota verbonden partijen (concept) door het college
- Vaststelling nieuwe Nota verbonden partijen 2025 door de raad